

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Bufferstroken in het Gemeenschappelijk Landbouwbeleid (GLB) 2023 – 2027

Agriflanders – 13 januari 2023

Hubert Hernalsteen & Timo Ghysels - Departement Landbouw & Visserij

**VLAAMS
RURAAL
NETWERK**

**DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ**

Vlaams GLB-Strategisch Plan

Communicatie = onder voorbehoud!

- Huidige informatie
= gebaseerd op door EC goedgekeurd Vlaams GLB-Strategisch Plan
- Maar: Vlaamse besluitvorming is nog niet definitief

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

ONDER
VOORBEHOUD

Agenda

- ▶ Inleiding
- ▶ Bufferstroken in de conditionaliteit
- ▶ Ecoregelingen voor bufferstroken
- ▶ Vragen

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Inleiding

VLAAMS
RURAAL
NETWERK

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

ONDER
VOORBEHOUD

Nieuwe GLB 2023 – 2027

- ▶ **Start op 1 januari 2023**
- ▶ **Verdere transitie naar een duurzame land- en bosbouw in de Europese Unie**
 - Economische, ecologische, sociale duurzaamheid
 - Kennis, onderzoek en innovatie
 - Meer prestatiegerichte aanpak
 - Meer flexibiliteit voor de lidstaten → Strategisch plan per lidstaat

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

**ONDER
VOORBEHOUD**

Europese doelstellingen GLB 2023 – 2027

3 algemene doelstellingen

Bevorderen van een slimme, veerkrachtige en gediversifieerde landbouwsector om voedselzekerheid te garanderen

Intensiveren van milieuzorg en klimaatactie en bijdragen aan de verwezenlijking van de milieu- en klimaatgerelateerde doelstellingen van de Unie

Versterken van het sociaaleconomische weefsel van de plattensgebieden

9 specifieke doelstellingen

zorgen voor een eerlijk inkomen voor de boeren

het concurrentievermogen vergroten

de positie van de boeren in de voedselvoorzieningsketen verbeteren

de klimaatverandering bestrijden

zorgen voor het milieu

landschappen en biodiversiteit beschermen

de generatiewissel bevorderen

het platteland vitaal houden

de kwaliteit van onze voeding en gezondheid beschermen

1 horizontale doelstelling

KENNIS EN INNOVATIE STIMULEREN

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

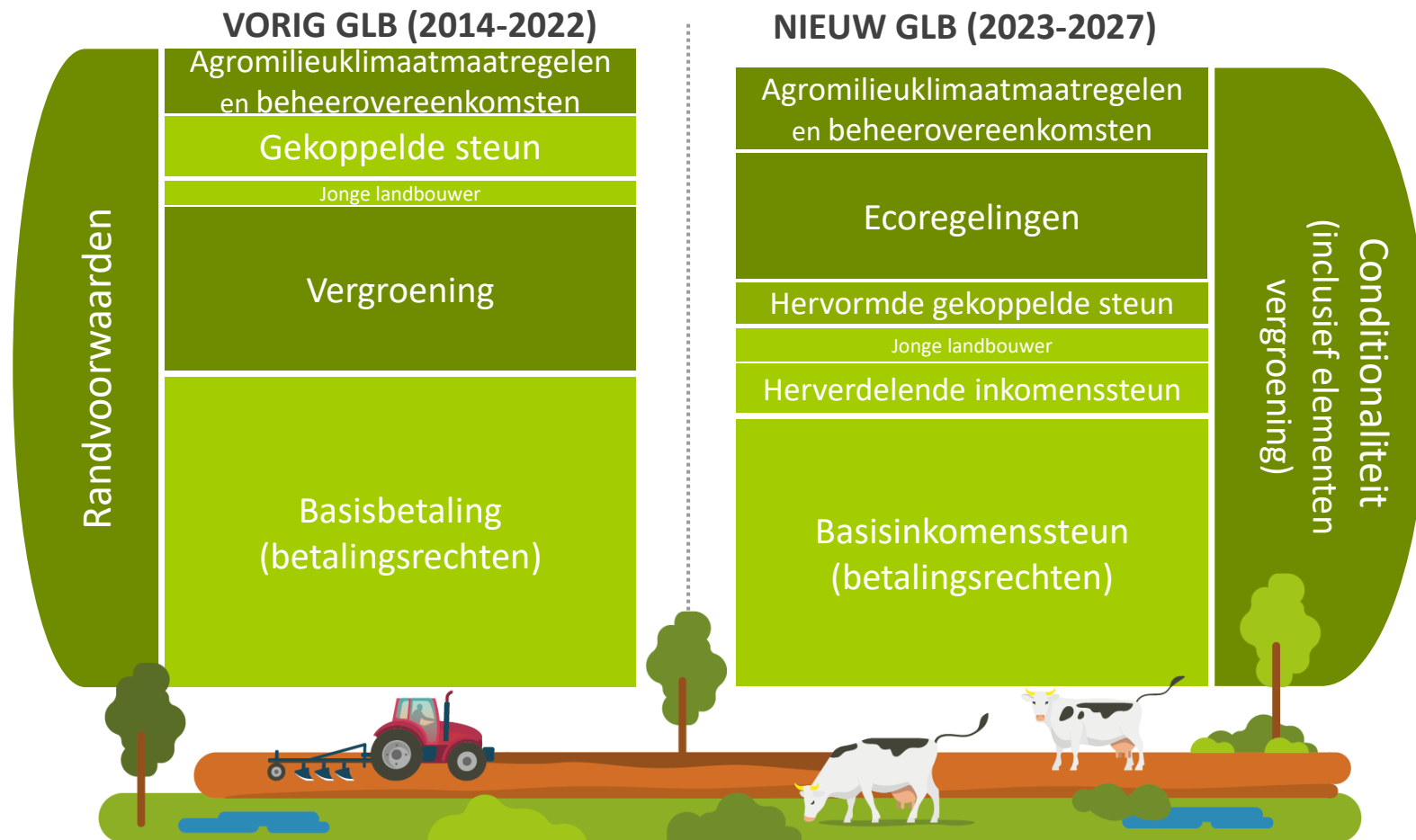

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

**ONDER
VOORBEHOUD**

Vergelijking vorig en nieuw GLB

Overzicht

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Conditionaliteit

VLAAMS
RURAAL
NETWERK

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

Conditionaliteit

- Huidige randvoorwaarden + **elementen vergroening** + **nieuwe elementen** + **aanpassingen aan bestaande randvoorwaarden**
- Verplicht toe te passen door alle landbouwers met rechtstreekse betalingen (pijler I) + AMKM
- Wat?
 - **Normen** goede landbouw- en milieuconditie (GLMC)
 - ▶ Klimaatverandering
 - ▶ Water
 - ▶ Bodem
 - ▶ Biodiversiteit & landschap
 - **Beheerseisen (RBE)** voortvloeiend uit Europese **wetgeving**
 - ▶ Milieu
 - ▶ Volksgezondheid
 - ▶ Gezondheid van planten
 - ▶ Dierenwelzijn

Water

GLMC 4

Het aanleggen van
bufferstroken langs
waterlopen

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

Het aanleggen van bufferstroken langs waterlopen

GLMC 4

- **Langs alle waterlopen (VHA)** moeten de landbouwers, landinwaarts vanaf de bovenste rand van het talud, de volgende bufferstroken respecteren:
 - **1 m teeltvrije strook** (geen grondbewerking, bovenop de hierna vermelde beperkingen op het gebruik van pesticiden en bemesting);
 - **3 m pesticidevrije strook**;
 - **5 m bemestingsvrije strook (10 m langs hellingen en in gebieden die behoren tot het Vlaams Ecologisch Netwerk)**. Bemesting is verboden, met uitzondering van bemesting door rechtstreekse uitscheiding bij begrazing conform het Vlaamse Waterwetboek dat voor de omzetting van de kaderrichtlijn Water zorgt

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

Het aanleggen van bufferstroken

GLMC 4

RBE 1, 2 & 7

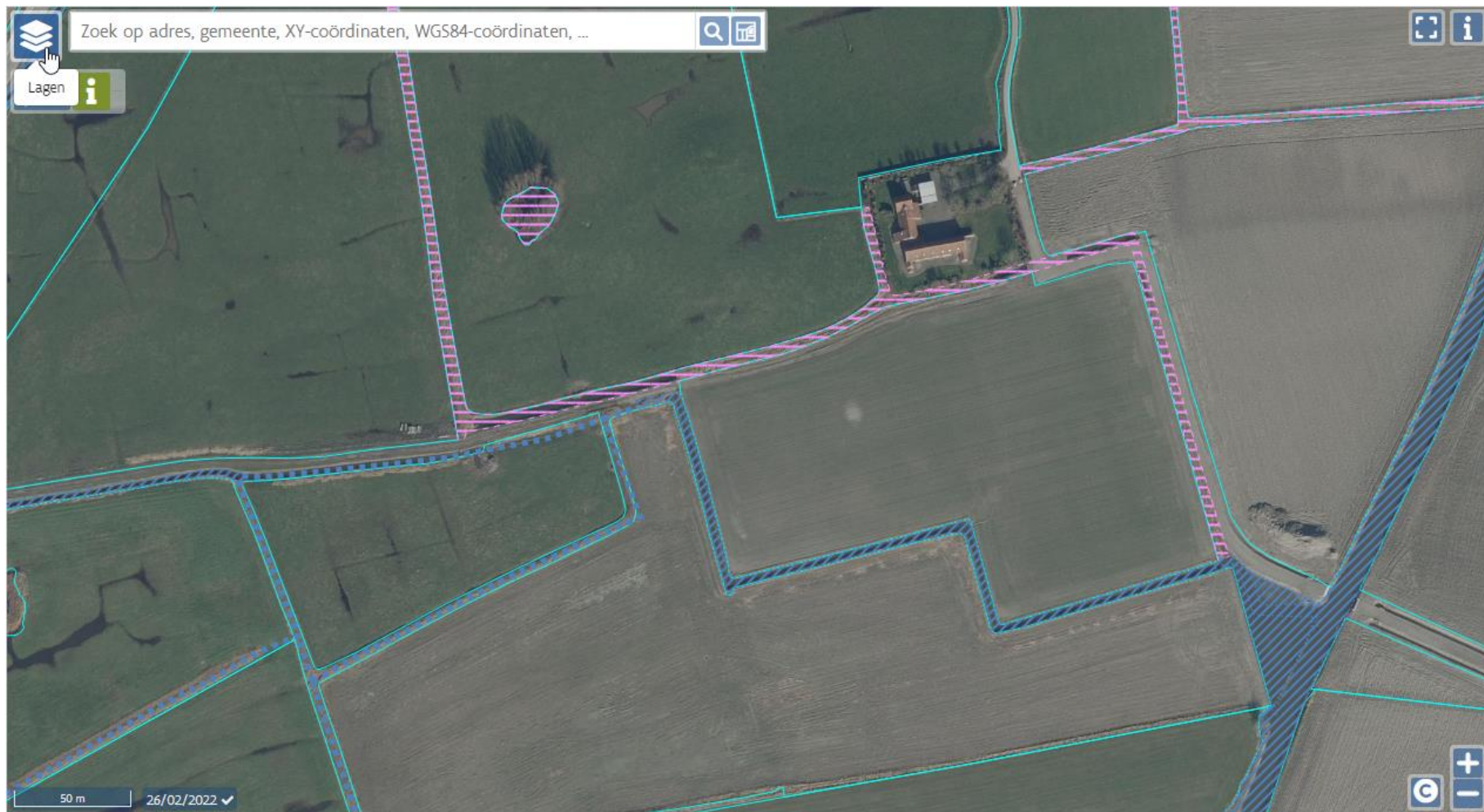

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Onder
voorbehoud

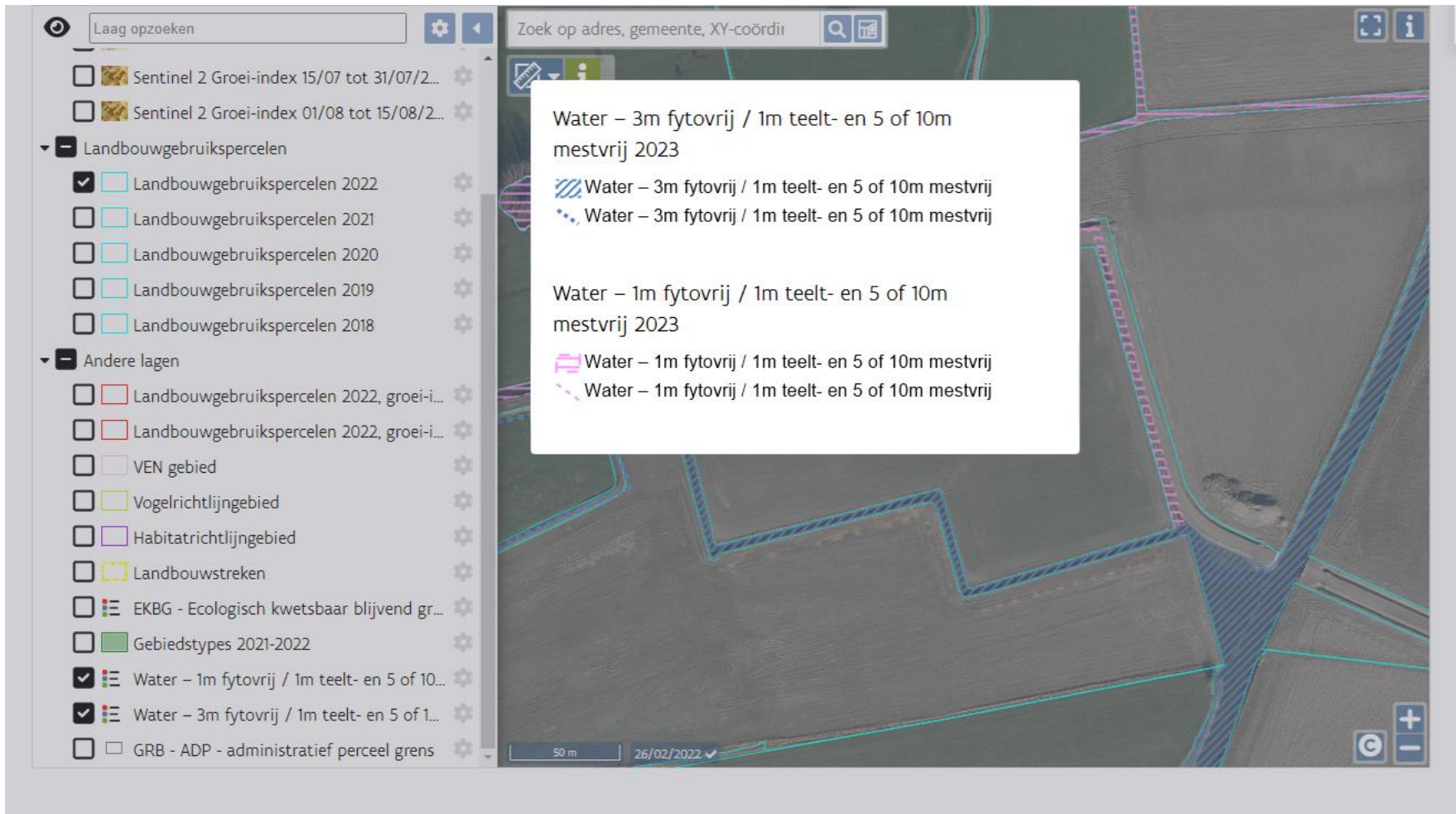
Waterlagen op de Verzamelaanvraag 2023

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

Waterlagen op de Verzamelaanvraag 2023

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

Waterlagen op LV-AgriLens

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Bodem

GLMC 5

Bodembewerkings-
beheer

GLMC 6

Minimale
bodembedekking

GLMC 7

Gewasrotatie op
bouwland

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

Bodembewerkingsbeheer

GLMC 5

- Maatregelen op paarse en rode percelen (zeer hoge en hoge erosiegevoeligheid)
 - Afhankelijk van het type teelt en de erosiegevoeligheid moeten maatregelen gekozen worden uit 4 maatregelenpakketten

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

Bodembewerkingsbeheer - GLMC 5

→ Maatregelen volgens vier keuzepakketten:

4 Keuzepakketten	Doel maatregel
<u>Basispakket</u>	Erosie bestrijden in de winter en voorjaar door bodem te bedekken na de oogst/ ruw te leggen
Keuzepakket <u>teelttechnische maatregelen</u>	Maatregelen nemen om erosie te reduceren tijdens de teelt
Keuzepakket <u>bufferstroken</u>	Effectgerichte maatregel om overlast van erosie uit het perceel te vermijden
Keuzepakket <u>structurele erosiebestrijdingswerken</u>	Structurele effectgerichte aanpak van erosie d.m.v. aarden dam met erosiepoel of bufferbekken

Bodembewerkingsbeheer - GLMC 5

► KEUZEPAKKET BUFFERSTROOK

→ Afhankelijk van hellingtype:

- × Uniforme helling
- × Droge vallei
- × Complexe topografie

→ Standaardinvulling of invulling op maat van het perceel

- × Indien de landbouwer kiest voor standaardinvulling, dan is geen attest of ander bewijs van samenwerking nodig, niet op paarse percelen en niet op rode percelen
- × Indien de landbouwer wenst af te wijken van de standaardinvulling en bijgevolg kiest voor een invulling op maat, dan kan dat als hij advies inwint bij een bedrijfsplanner (BP) of erosiecoördinator (EC).
 - BP/EC levert attest of equivalent bewijs van samenwerking
 - Landbouwer moet attest voorleggen bij controle ter plaatse (of nasturen)
 - Situatie ter plaatse moet overeenkomen met het attest

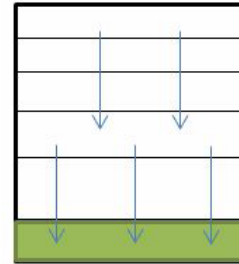
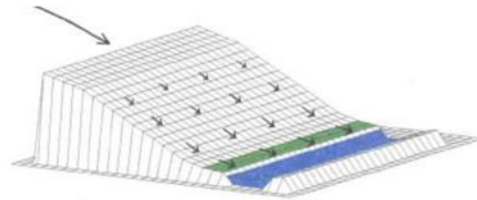
→ Model attest: zie website Departement Landbouw en Visserij

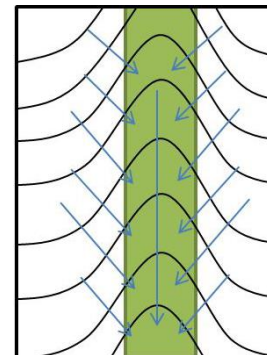
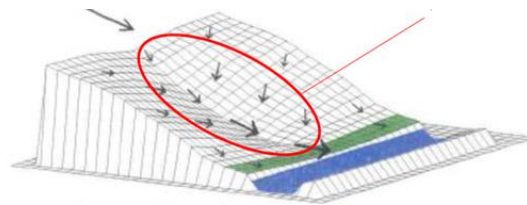
Bodembewerkingsbeheer - GLMC 5

► KEUZEPAKKET BUFFERSTROOK: standaard invulling

→ Uniforme helling: Grasbufferstrook van minstens 9 m breed

→ zonk / droge vallei: Grasgang van minstens 12 m breed

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

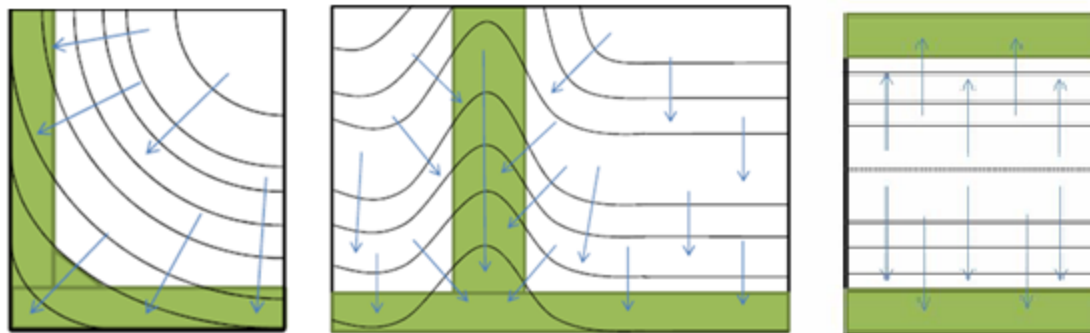
DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Bodembewerkingsbeheer - GLMC 5

► KEUZEPAKKET BUFFERSTROOK: standaard invulling

→ Complexe topografie:

- × Graszone: grasbufferstrook 9 m onderaan elk afhellend deel en grasgang 12 m in elke droge vallei
- × Dam uit plantaardige materialen, in combinatie met een grasbufferstrook van 9 m

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

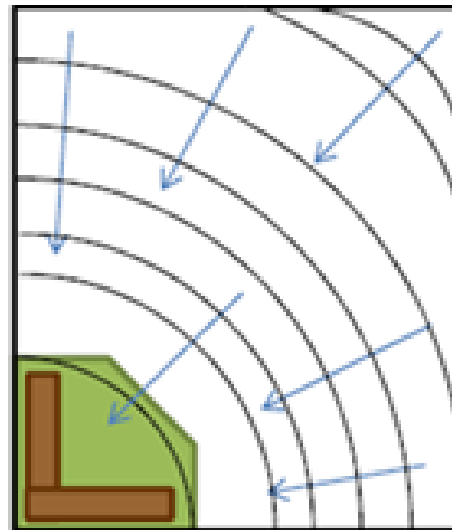
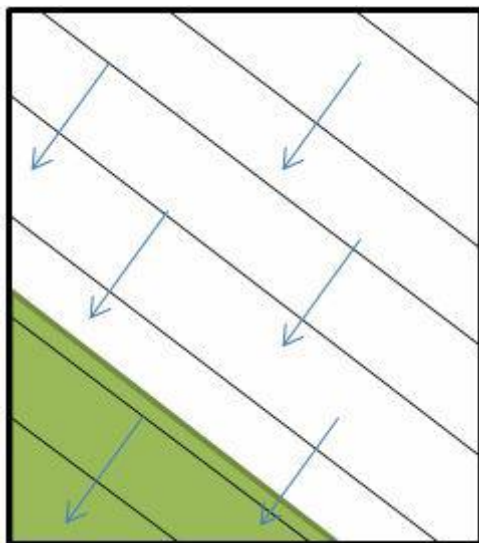

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Bodembewerkingsbeheer - GLMC 5

► KEUZEPAKKET BUFFERSTROOK: invulling op maat

→ In samenwerking met een erosiecoördinator of bedrijfsplanner.

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Biodiversiteit en landschap

GLMC 8

Niet-productieve
elementen en arealen -
biodiversiteit

GLMC 9 + 10

Bescherming van
ecologisch kwetsbaar
blijvend grasland

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

Biodiversiteit op landbouwbedrijven

GLMC 8

- ▶ **Instandhouding van niet-productieve elementen en oppervlakte ter verbetering van de biodiversiteit op boerderijen - Minimaandeel van het landbouwareaal dat bestemd is voor niet-productieve arealen of elementen:**

~ **Vergroening** (EAG)

- Minimaandeel van ten minste 4% bouwland op bedrijfsniveau bestemd voor niet-productieve arealen en elementen, met inbegrip van braakliggend land.
- Minimaandeel van ten minste 7% bouwland op bedrijfsniveau indien dit ook vanggewassen omvat, geteeld zonder gebruik van gewasbeschermingsmiddelen, waarvan 3% braakliggend of niet-productieve elementen.
- Vrijstelling volgens 75%-regel zoals bij GLMC 7

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

Biodiversiteit op landbouwbedrijven

GLMC 8

→ Niet-productieve arealen of elementen + vanggewassen:

Types niet-productief areaal/element + vanggewassen		Wegingsfactor
Braakliggend land		1
Bufferstroken en akkerranden		1,5
Landschapselementen	houtkanten/hagen/heggen	2
	groep van bomen	1,5
	bomenrijen	2
	poelen	1,5
	sloten	2
Vanggewas (mengsel is geen verplichting)		0,3

→ 2023: groenten, aardappelen en graangewassen toegelaten op braakliggend land (uitgezonderd in groene bestemmingsgebieden)

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

RBE 1: Kaderrichtlijn Water

- ▶ Respecteer de vergunnings- of meldingsplicht en de voorwaarden voor het onttrekken van grondwater of oppervlaktewater voor landbouwkundig gebruik
- ▶ Voorkom verontreiniging van oppervlaktewaterlichamen met fosfaten door het respecteren van:
 - de 1 meter teeltvrije strook
 - de 5 meter bemestingsvrije strook langs oppervlaktewaterlichamen (10 m langs hellingen en in gebieden die behoren tot het Vlaams Ecologisch Netwerk)

naast de verplichtingen die voortvloeien uit de mestwetgeving

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

Ecoregelingen en agromilieuklimaat- maatregelen

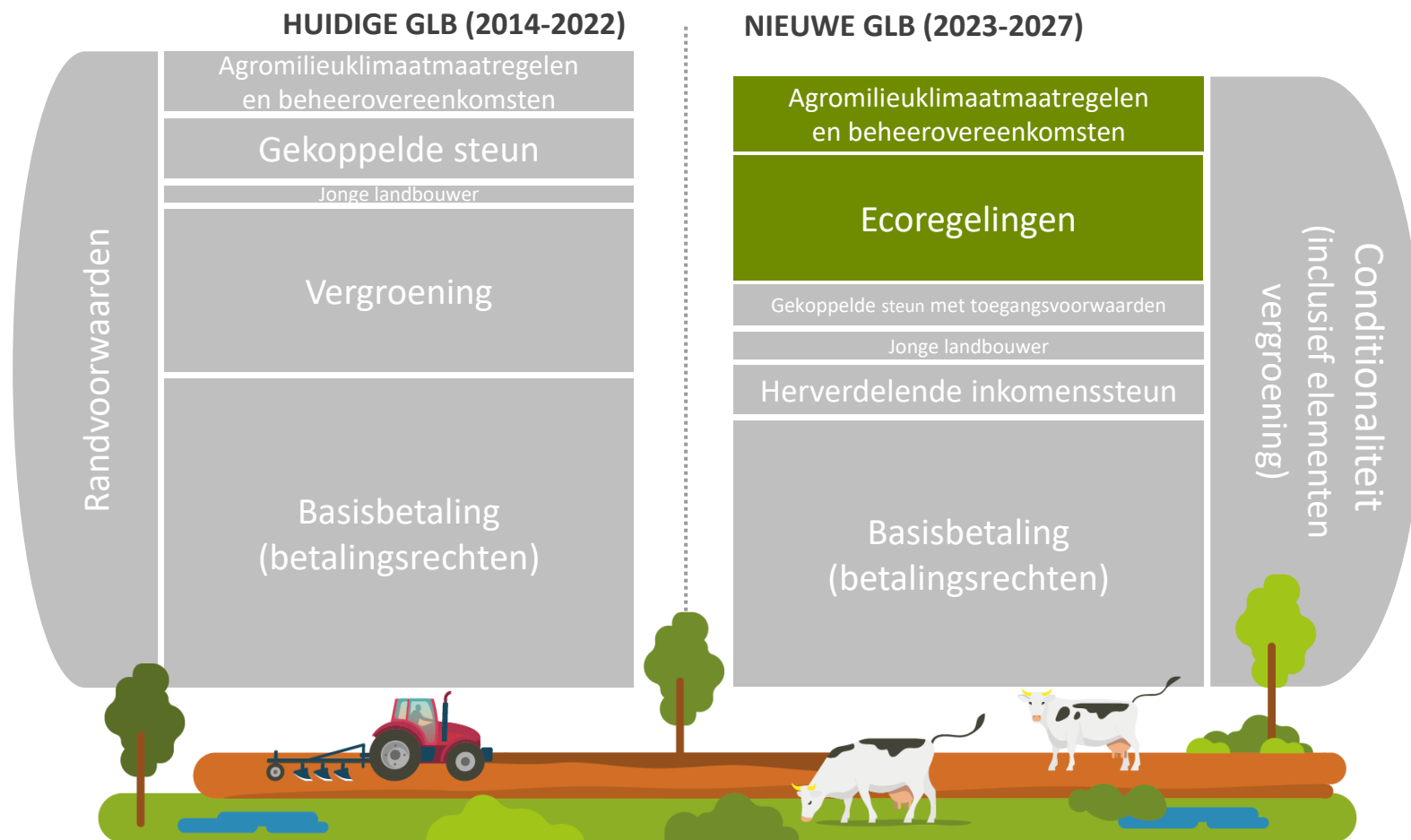
VLAAMS
RURAAL
NETWERK

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

Ecoregelingen

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

Overzicht ecoregelingen en AMKM

Behoud meerjarig grasland	Ecologisch beheerd grasland	Eenjarige ecoteelten	Teelttechnische erosiebestrijdende technieken
Tijdelijk grasland naar blijvend grasland		Meerjarige ecoteelten	
Bufferstroken	Voortzetting bio	Mechanische onkruidbestrijding	Vruchtafwisseling met vlinderbloemige
	Omschakeling bio		
Bodem organisch koolstofgehalte in bouwland	Meerjarige bloemenstrook in de fruitteelt	Bodempaspoort	Voedermanagement rundvee
Precisielandbouw		Lokale veerassen	
Onderhoud boslandbouwsystemen	Antibioticareductie		

ecoregelingen

AMKM

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

- Biologische landbouw
- Precisielandbouw
- Bodempaspoort
- Antibiotica-reductie

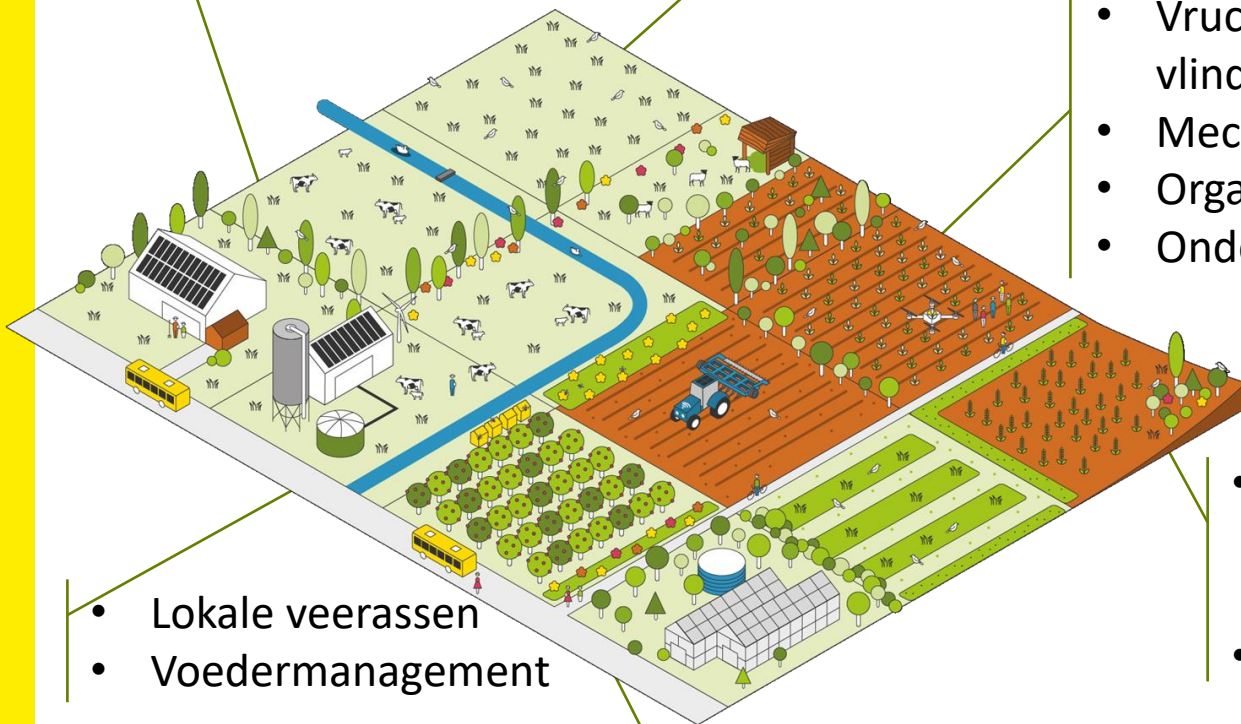
- Behoud meerjarig grasland
- Ecologisch beheerd grasland
- Tijdelijk naar blijvend grasland
- Meerjarige ecoteelten (eiwit)

- Ecoteelten
- Vruchtafwisseling met vlinderbloemige
- Mechanische onkruidbestrijding
- Organische koolstof op bouwland
- Onderhoud boslandbouwsystemen

- Lokale veerassen
- Voedermanagement

- Meerjarige bloemenstrook in fruit

- Teelttechnische erosiebestrijdende technieken
- Bufferstroken

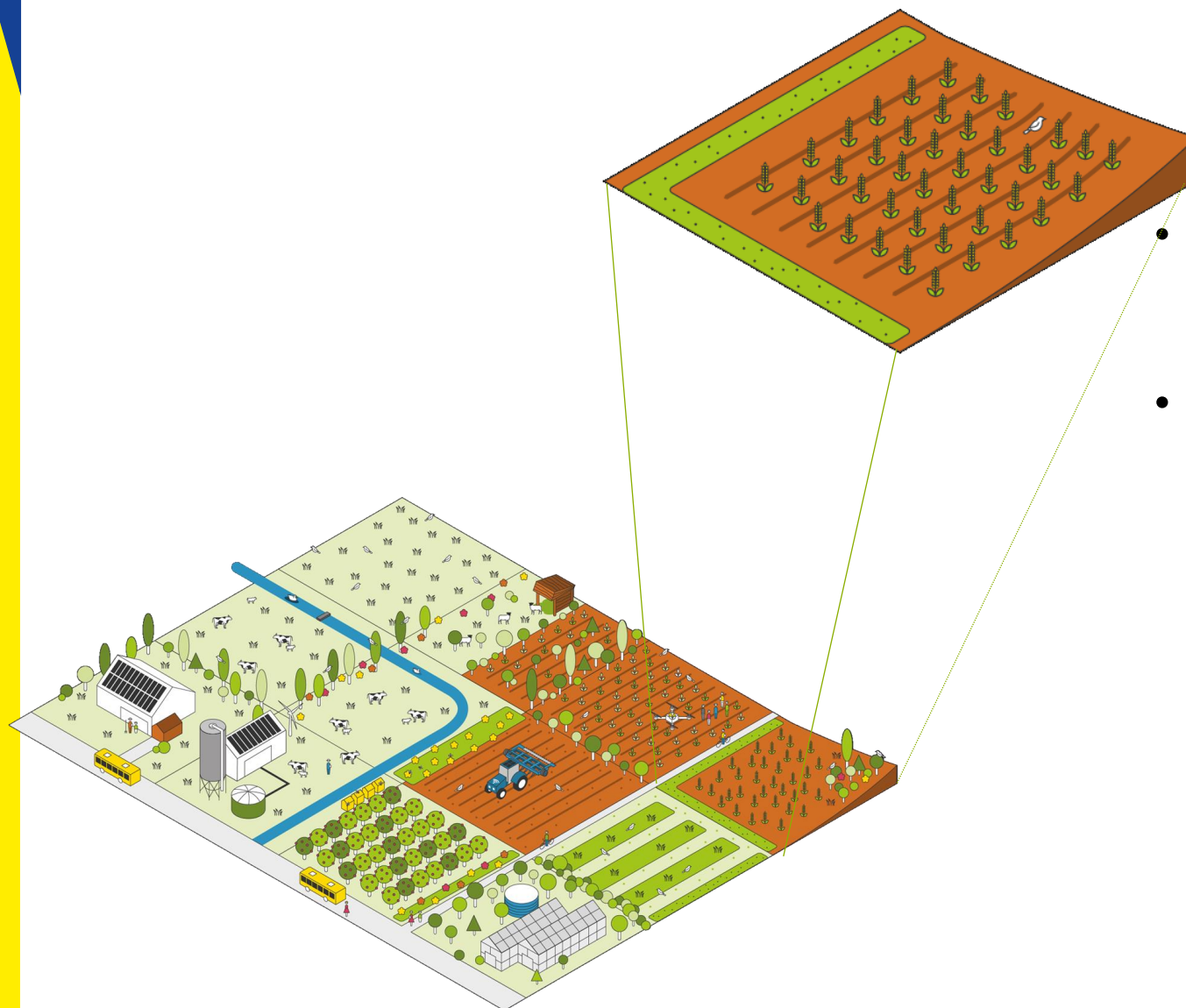

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

- Teelttechnische erosiebestrijdende technieken
- **Bufferstroken**

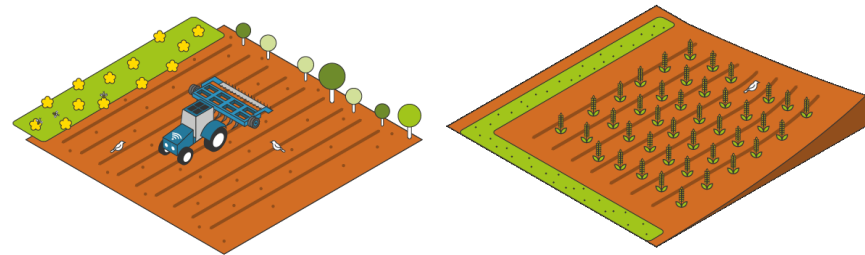
Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

Bufferstroken

- ▶ **Grasbufferstrook-erosie**
- ▶ **Grasbufferstrook langs kwetsbare landschapselementen**
- ▶ **Grasbufferstrook langs waterlopen**
- ▶ **Bufferstrook graskruidenmengsel**
- ▶ **Bufferstrook bloemenmengsel**

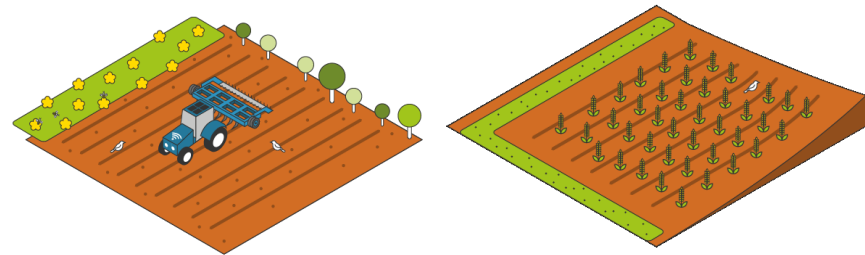
Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

**Onder
voorbehoud**

Bufferstroken

- ▶ **Eénjarig (ER) – jaarlijks hernieuwbaar**
- ▶ **Enkel op bouwland waarvan hoofdteelt niet behoort tot gewasgroep ‘grassen’**
 - Uitzondering voor bufferstroken met graskruidenmengsel en bloemenmengsel op voorwaarde dat de strook onderscheidbaar is van het aangrenzend bouwland
- ▶ **Strook moet in het voorgaand najaar ingezaaid worden of al aanwezig zijn**
 - Uitzondering voor bufferstrook met bloemenmengsel: uiterlijk ingezaaid op 1 mei van verbintenisjaar
- ▶ **Eventuele ploegvoor of -wal tussen akker en grasstrook moet genivelleerd worden zodat afstromend water optimaal over grasstrook kan vloeien**

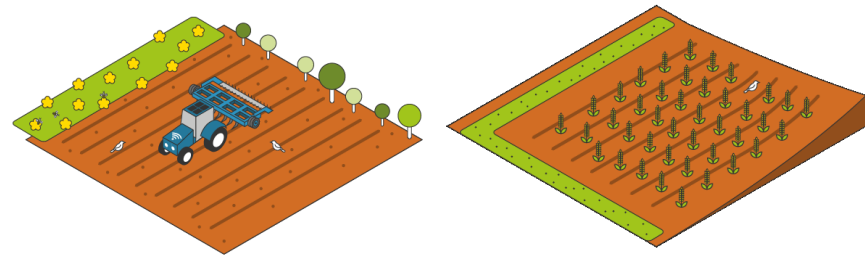
Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

Bufferstroken

- ▶ **Gebruik van gewasbeschermingsmiddelen en bemesting niet toegestaan**
- ▶ **Grasbufferstroken**
 - Minstens 1 keer per jaar maaien
- ▶ **Bufferstrook graskruidenmengsel**
 - mag gemaaid worden voor 15 juli van het verbintenisjaar zolang minstens een derde van de breedte van de strook niet wordt gemaaid.
- ▶ **Bufferstrook bloemenmengsel**
 - moet gemaaid worden tussen 15 september en 15 oktober van het verbintenisjaar

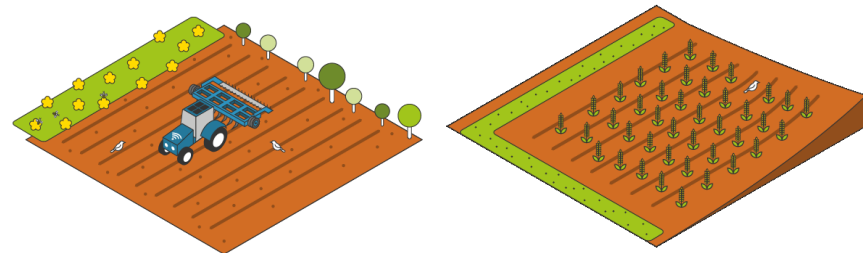
Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

**Onder
voorbehoud**

Bufferstroken

Wat?	Waar?	Breedte?	Fyto/bemesting mogelijk?	Bedrag (€/ha)?
Grasstrook erosie	Onderaan oranje, gele en lichtgroene percelen	Min 6 m Max 24 m	Neen	1 025
	Onderaan rode en paarse percelen	Min 9 m Max 30 m		
Langs kwetsbare landschapselementen	Langs waterloop, houtkant, holle wegen ...	Min 6 m Max 12 m	Neen	1 025
Langs waterlopen	Langs waterloop	Min 3 m Max 6 m	Neen	945

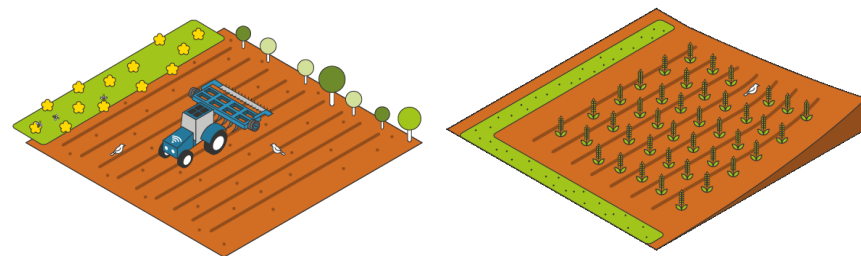
Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

Onder
voorbehoud

Bufferstroken

Wat?	Waar?	Breedte?	Fyto/bemes- ting mogelijk?	Bedrag (€/ha)?
Graskruidenmengsel	Niet erosiegevoelig	Min 6 m of min 0.3 ha Max 18 m	Neen	1 095
	Onderaan oranje, gele en lichtgroene percelen	Min 6 m Max 24 m		
	Onderaan rode en paarse percelen	Min 9 m Max 30 m		

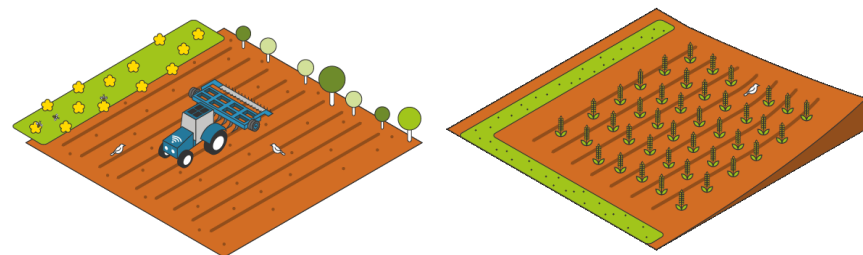
Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
**LANDBOUW
& VISSERIJ**

**Onder
voorbehoud**

Bufferstroken

Wat?	Waar?	Breedte?	Fyto/bemes- ting mogelijk?	Bedrag (€/ha)?
Bloemenmengsel	Niet erosiegevoelig	Min 6 m of min 0.3 ha Max 18 m	Neen	1 745 (verplichte grasstrook van 6 m: 1 025)
	Onderaan lichtgroene percelen	Min 6 m		
	Onderaan oranje en gele percelen: + verplicht grasstrook van 6 m	Max 24 m		
	Onderaan rode en paarse percelen: + verplicht grasstrook van 6 m	Min 9 m Max 30 m		

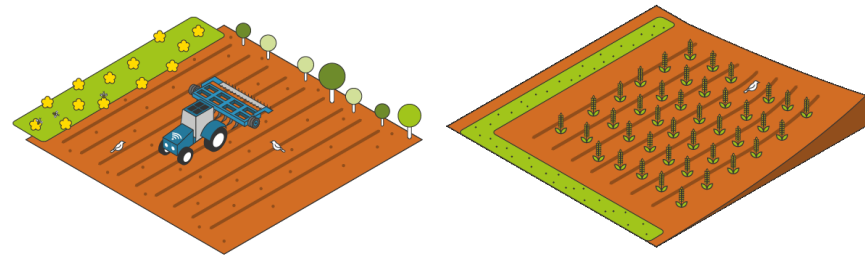
Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
**LANDBOUW
& VISSERIJ**

**Onder
voorbehoud**

Bufferstroken

▶ **Grasbufferstrook langs waterlopen**

- grenst aan een waterloop, die aangeduid is in de laag
 - × “Water – 3m fytovrij / 1m teelt- en 5 of 10m mestvrij 2023” (donkerblauw)

Water – 3m fytovrij / 1m teelt- en 5 of 10m mestvrij 2023

Water – 3m fytovrij / 1m teelt- en 5 of 10m mestvrij
Water – 3m fytovrij / 1m teelt- en 5 of 10m mestvrij

▶ **Bufferstrook graskruidenmengsel**

- Minstens twee soorten grassen;
- minstens vijf vlinderbloemigen en kruiden, waarvan minstens één vlinderbloemige en minstens twee kruiden. De vlinderbloemigen en kruiden vormen samen minstens 25% van het gewichtsperscentage van het mengsel.

**Toegelaten soorten mengsel
– zie fiche op onze website**

▶ **Bufferstrook bloemenmengsel**

- minstens acht verschillende bloeiende kruiden

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

**Onder
voorbehoud**

Verzamelaanvraag 2023

► Bijkomende bestemming op het perceel (bufferstrook)

- BUG – Grasbufferstrook-erosie
- BUE – Grasbufferstrook langs kwetsbaar landschapsElement
- BUW – Grasbufferstrook langs Waterloop
- BUK – Bufferstrook met grasKruidenmengsel
- BUB – Bufferstrook met Bloemenmengsel

► Automatische opmerkingen voor o.a. ligging, erosiegevoeligheid, grootte, breedte, ...

► Bufferstrook op erosiegevoelige percelen

- Verplicht aanduiden dat die niet gebruikt wordt om te voldoen aan de conditionaliteit door GPM ECN

Meer info?

- ▶ **Op website www.vlaanderen.be/landbouw/glb2023**
 - Overzicht maatregelen, combinatietabellen,...
 - Voor elke maatregel: infofiche met voorwaarden
- ▶ **GLB – Subsidiewijzer: <https://www.vlaamsruraalnetwerk.be/glb-subsidiewijzer>**
- ▶ **Thematische lunchwebinars vanaf januari: <https://lv.vlaanderen.be/agenda>**
- ▶ **Stand Departement Landbouw en Visserij op Agriflanders**
 - Hal 4 - stand 4431
- ▶ **Bij uw buitendienst**

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
LANDBOUW
& VISSERIJ

ONDER
VOORBEHOUD

Europees Landbouwfonds
voor Plattelandsontwikkeling:
Europa investeert
in zijn platteland

DEPARTEMENT
**LANDBOUW
& VISSERIJ**

**ONDER
VOORBEHOUD**